Załącznik do Uchwały nr… z dnia… w sprawie przyjęcia Stalowowolskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027-2029

Stalowowolski

Program

Wspierania Rodziny

na lata 2027 - 2029

Razem wspieramy rodzinę,

budujemy przyszłość.

Spis treści

WSTĘP *4*

ADRESACI *5*

REGULACJE PRAWNE *6*

ANALIZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE STALOWA WOLA ORAZ WNIOSKI Z DIAGNOZY 7

ZASOBY MIASTA STALOWEJ WOLI W OBSZARZE WSPARCIA DZIECKA I RODZINY 22

ANALIZA SWOT *40*

CELE PROGRAMU *43*

MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU *52*

FINANSOWANIE PROGRAMU *52*

ZAKOŃCZENIE *53*

Stalowowolski Program Wspierania Rodziny na lata 2027-2029 skierowany jest do wszystkich rodzin zamieszkujących teren gminy, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, wymagających wsparcia w zapewnieniu dzieciom właściwych warunków do rozwoju i wychowania.

Wstęp

Stalowowolski Program Wspierania Rodziny na lata 2027-2029 wyznacza założenia stalowowolskiej polityki rodzin, prezentując kierunki działań w trzyletniej perspektywie programowej. Niniejszy Program stanowi bezpośrednią kontynuację działań podejmowanych w ramach poprzedniego programu. Dokument wpisuje się w zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, w świetle których do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny (art. 176), a także zapisy „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Stalowej Woli na lata 2023-2028".

Rodzina jest podstawowym i naturalnym środowiskiem życia oraz rozwoju dziecka. To właśnie w rodzinie kształtują się pierwsze więzi emocjonalne, postawy społeczne, system wartości oraz poczucie bezpieczeństwa. Prawidłowo funkcjonująca rodzina stanowi fundament rozwoju jednostki oraz istotny element budowania spójności społecznej. Współczesne przemiany społeczne, ekonomiczne i kulturowe powodują jednak, że wiele rodzin doświadcza trudności, które mogą ograniczać ich zdolność do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczych, wychowawczych i społecznych.

Stalowowolski Program Wspierania Rodziny na lata 2027–2029 stanowi element lokalnej polityki społecznej Gminy Stalowa Wola, ukierunkowanej na wzmacnianie potencjału rodzin oraz tworzenie warunków sprzyjających ich prawidłowemu funkcjonowaniu. Program został opracowany na podstawie diagnozy lokalnych potrzeb oraz analizy problemów społecznych występujących na terenie gminy, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, materialne, zdrowotne, społeczne oraz związane z kryzysami życiowymi.

Głównym założeniem Programu jest rozwijanie i doskonalenie lokalnego systemu wspierania rodziny poprzez zapewnienie kompleksowej, skoordynowanej i dostępnej pomocy rodzinom wymagającym wsparcia. Działania podejmowane w ramach Programu mają na celu wzmacnianie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców i opiekunów, zapobieganie sytuacjom kryzysowym, ograniczanie zjawiska wykluczenia społecznego oraz tworzenie warunków umożliwiających dzieciom wychowywanie się w bezpiecznym środowisku rodzinnym.

Program zakłada prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym, wspierającym, interwencyjnym oraz reintegracyjnym. Istotnym elementem jego realizacji jest rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, placówkami oświatowymi, podmiotami ochrony zdrowia, Policją, sądami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami lokalnymi. Współpraca ta umożliwia budowanie spójnego systemu wsparcia odpowiadającego na zróżnicowane potrzeby mieszkańców Gminy Stalowa Wola.

Realizacja Programu ma służyć nie tylko rozwiązywaniu istniejących problemów rodzin, lecz przede wszystkim wzmacnianiu ich potencjału, rozwijaniu samodzielności oraz budowaniu odpowiedzialności za pełnienie funkcji rodzicielskich. Szczególne znaczenie przypisuje się działaniom profilaktycznym, które pozwalają ograniczać ryzyko występowania problemów społecznych oraz wzmacniają zdolność rodzin do radzenia sobie z pojawiającymi się trudnościami.

Stalowowolski Program Wspierania Rodziny na lata 2027–2029 wyznacza kierunki działań Gminy Stalowa Wola w zakresie wspierania rodzin i stanowi podstawę do planowania oraz realizacji przedsięwzięć służących poprawie jakości życia mieszkańców, zapewnieniu dzieciom optymalnych warunków rozwoju oraz wzmacnianiu lokalnego systemu wsparcia rodziny.

Adresaci

Odbiorcami *Stalowowolskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027-2029* z terenu Gminy Stalowa Wola są:

1. Rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin dotkniętych przemocą, problemem uzależnień jak również rodzin, w których występuje niepełnosprawność i/lub ciężka i nieodwracalna choroba.
2. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.
3. Instytucje oraz zatrudnieni w nich pracownicy działający na rzecz rodzin.

Wskazane wyżej grupy stanowią katalog otwarty, mający na celu ukierunkowanie pomocy, jaką zaoferować może Gmina, jednostki organizacyjne Gminy, a także organizacje pozarządowe dla rodzin, w których występują problemy społeczne. Jedynie poprzez wspólne działania rodzin i Gminy, możliwe będzie zapewnienie odpowiednich warunków do życia i funkcjonowania, a także wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

Regulacje prawne

Podstawę prawną do opracowania *Stalowowolskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027-2029*, stanowią następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U z 2025r. poz. 49 z późn.zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U z 2026r. poz. 639).
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2026r. poz. 662 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U z 2026r. poz. 236).
5. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" (t.j. Dz.U z 2024r. poz. 1829).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U z 2024r. poz. 1673 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1939 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2151).
9. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1208 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2026r. poz. 79).
11. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2026r. poz. 508).
12. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1338 z późn. zm.).
13. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 881 z późn. zm.).
14. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 917).
15. Strategia Rozwiązywania Problemów Miasta Stalowej Woli na lata 2023-2028.

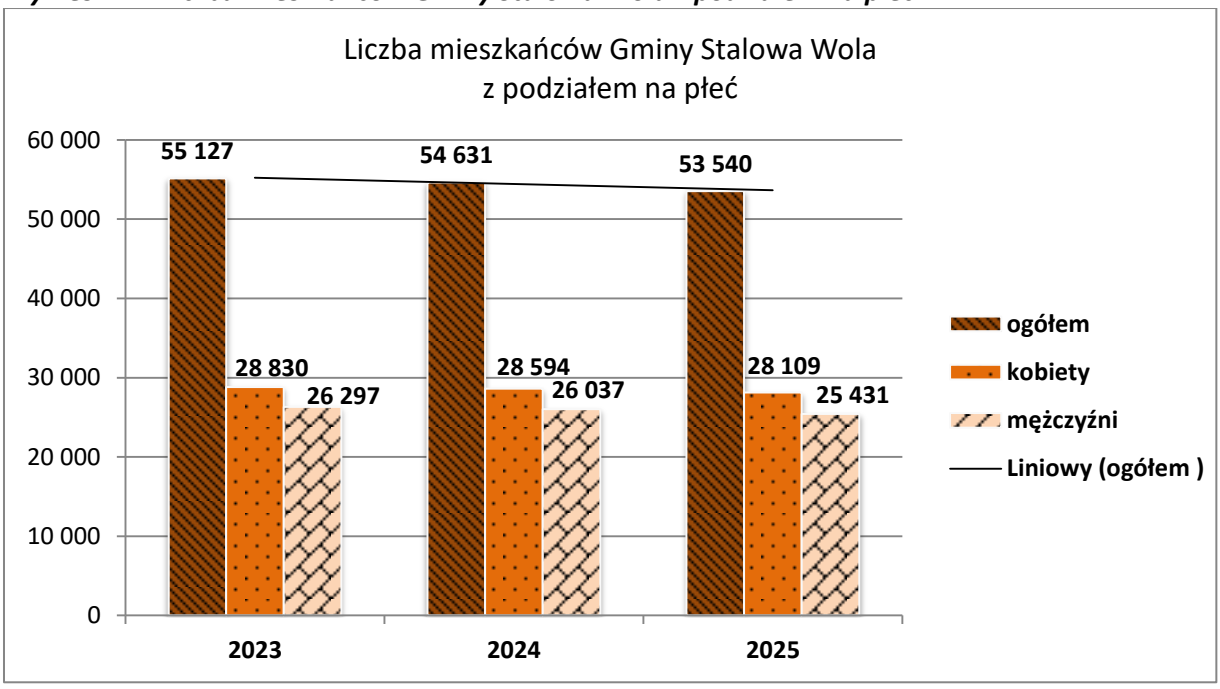
16. Uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023r. poz. 881 z późn. zm.).

Analiza sytuacji rodzin w Gminie Stalowa Wola oraz wnioski z diagnozy

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA GMINY STALOWA WOLA

Sytuacja demograficzna stanowi jeden z kluczowych czynników wpływających na kształt lokalnej polityki społecznej oraz planowanie działań na rzecz rodzin. Zmiany liczby mieszkańców, struktury wieku oraz sytuacji na rynku pracy determinują skalę i charakter potrzeb społecznych, wpływając zarówno na funkcjonowanie rodzin, jak i na zakres usług świadczonych przez instytucje publiczne. Analiza wskaźników demograficznych pozwala zidentyfikować najważniejsze wyzwania, z którymi Gmina Stalowa Wola będzie mierzyć się w najbliższych latach.

Wykres nr 1: Liczba mieszkańców Gminy Stalowa Wola z podziałem na płeć.

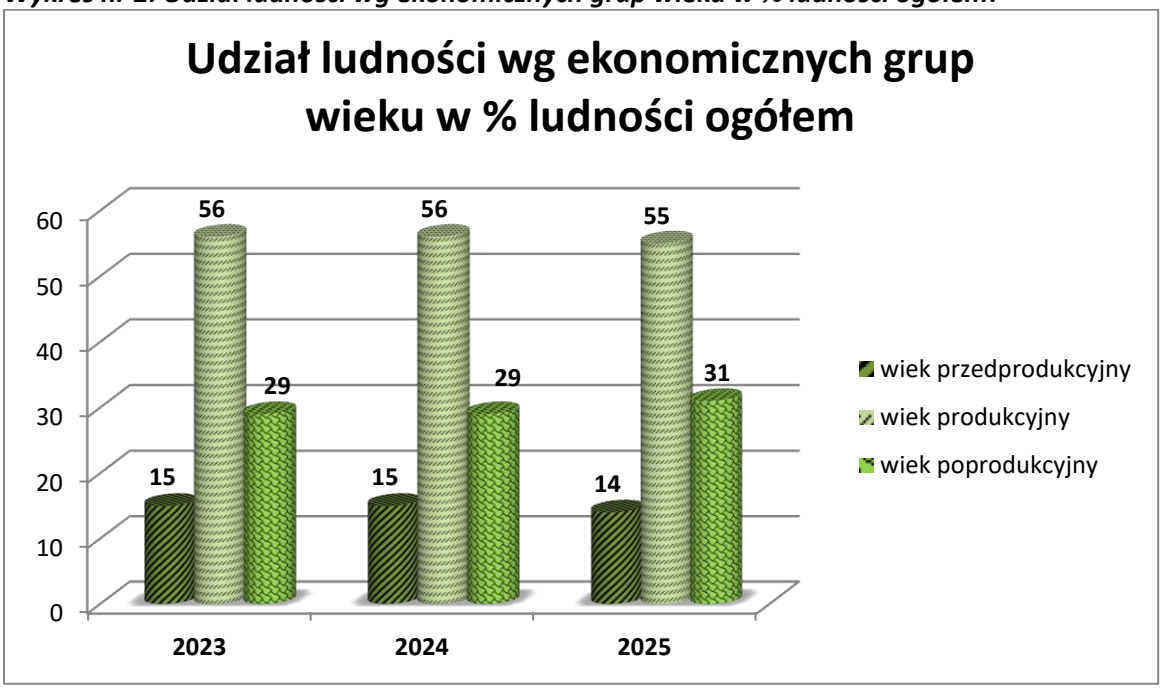

Źródło: Główny Urząd Statystyczny https://new.stat.gov.pl/.

Analiza danych za lata 2023–2025 wskazuje na systematyczny spadek liczby mieszkańców Gminy Stalowa Wola. W ciągu trzech lat liczba ludności zmniejszyła się z 55 127

do 53 540 osób, co oznacza utrzymujący się trend depopulacyjny. Zjawisko to jest charakterystyczne dla wielu samorządów w Polsce i wynika przede wszystkim z niekorzystnych zmian demograficznych, migracji ludności oraz ujemnego przyrostu naturalnego.

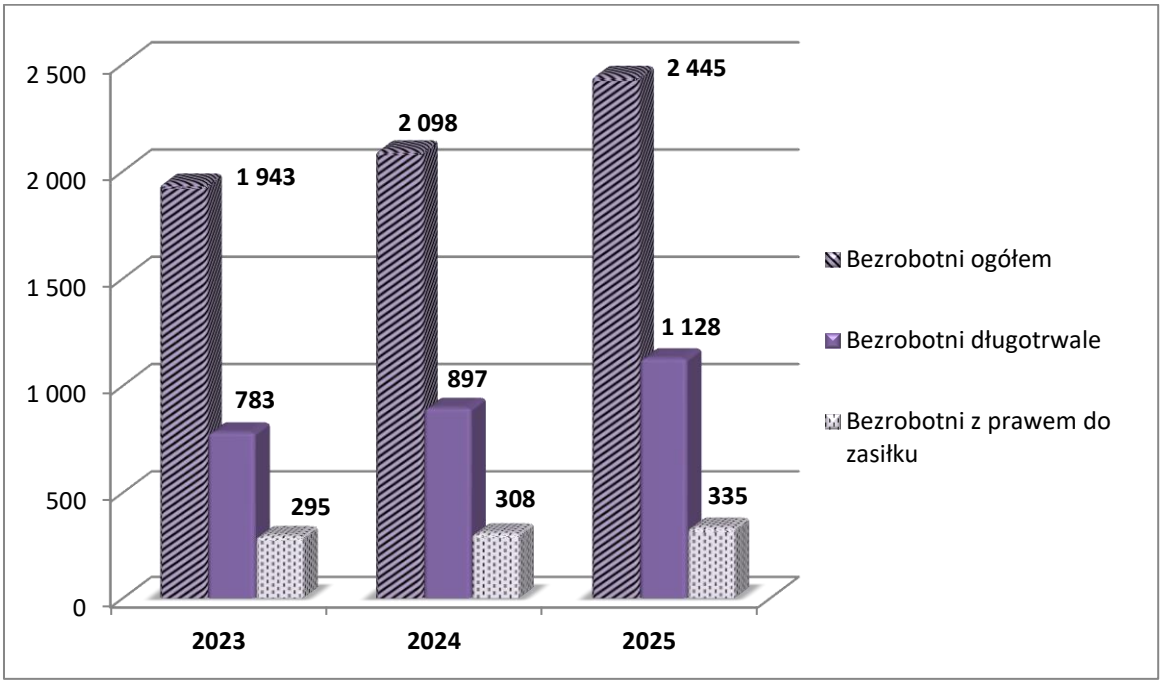
***Wykres nr 2: Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem*.**

Źródło: *Główny Urząd Statystyczny https://new.stat.gov.pl/.*

Jednocześnie obserwuje się wyraźne zmiany w strukturze wieku mieszkańców. Udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 29% do 31% ogółu mieszkańców, natomiast udział osób w wieku produkcyjnym zmniejszył się z 56% do 55%. Liczba dzieci i młodzieży spadła z 15% na 14%. Oznacza to zmniejszanie się udziału dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie mieszkańców Stalowej Woli oraz postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej.

Wykres nr 3 Liczba osób bezrobotnych w Gminie Stalowa Wola.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli.

Istotnym czynnikiem wpływającym na funkcjonowanie rodzin pozostaje również sytuacja na rynku pracy. W analizowanym okresie wzrosła liczba osób bezrobotnych, w tym osób pozostających bez pracy przez dłuższy czas. Długotrwałe bezrobocie może prowadzić do pogorszenia sytuacji materialnej rodzin, osłabienia ich aktywności społecznej, narastania problemów wychowawczych oraz zwiększenia ryzyka wykluczenia społecznego. W praktyce trudności ekonomiczne często współwystępują z innymi problemami, takimi jak pogorszenie stanu zdrowia, uzależnienia czy konflikty rodzinne, co wymaga kompleksowych działań wspierających.

Przedstawione dane wskazują, że Gmina Stalowa Wola funkcjonuje w warunkach dynamicznych zmian demograficznych i społecznych. Malejąca liczba mieszkańców, starzenie się społeczeństwa oraz pogarszająca się sytuacja części osób na rynku pracy będą w kolejnych latach wpływać na wzrost zapotrzebowania na usługi społeczne, wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwój działań profilaktycznych i środowiskowych.

Stalowa Wola zmienia się jako wspólnota. Maleje liczba mieszkańców, społeczeństwo stopniowo się starzeje, a sytuacja ekonomiczna części rodzin staje się coraz bardziej wymagająca. Zmiany te wpływają nie tylko na funkcjonowanie systemu pomocy społecznej, ale przede wszystkim na codzienne życie rodzin – ich możliwości wychowawcze, bezpieczeństwo ekonomiczne oraz zdolność do zapewnienia dzieciom stabilnych warunków rozwoju. Właśnie dlatego lokalna polityka rodzinna musi wyprzedzać pojawiające się wyzwania, koncentrując się na wzmacnianiu potencjału rodzin i rozwijaniu usług odpowiadających na zmieniające się potrzeby mieszkańców.

RODZINY KORZYSTAJĄCE ZE WSPARCIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Każda rodzina może znaleźć się w sytuacji, w której samodzielne radzenie sobie z trudnościami staje się niemożliwe. Utrata pracy, choroba, niepełnosprawność, nagłe zdarzenia losowe czy problemy wychowawcze mogą powodować konieczność skorzystania ze wsparcia instytucji publicznych. Zadaniem pomocy społecznej nie jest jednak wyłącznie udzielanie świadczeń finansowych. Jej podstawową rolą jest towarzyszenie rodzinom w przezwyciężaniu trudności, wzmacnianie ich samodzielności oraz tworzenie warunków umożliwiających odzyskanie stabilności życiowej.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej stanowi jeden z podstawowych wskaźników obrazujących skalę potrzeb społecznych oraz skuteczność lokalnego systemu wsparcia. Analiza danych pozwala ocenić nie tylko poziom korzystania z pomocy, ale również kierunek zmian zachodzących w sytuacji rodzin zamieszkujących Gminę Stalowa Wola.

Tabela nr 1: Liczba rodzin i osób objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli.

Liczba rodzin i osób objętych pomocą MOPS	*2023*		*2024*		*2025*	
	Liczba rodzin	*Liczba osób w rodzinie*	*Liczba rodzin*	*Liczba osób w rodzinie*	*Liczba rodzin*	*Liczba osób w rodzinie*
Ogółem liczba rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej	***1135***	***1927***	***1052***	***1749***	***1080***	***1734***
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	*187*	*577*	*167*	*528*	*169*	*499*
Liczba rodzin, którym przydzielono decyzją świadczenie pomocy społecznej	***948***	***1350***	***885***	***1221***	***911***	***1235***
w tym: świadczenie pieniężne	*636*	*965*	*588*	*870*	*616*	*878*
świadczenie niepieniężne	*561*	*798*	*550*	*738*	*590*	*799*

Źródło: Sprawozdanie Merytoryczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli za okres 2023 – 2025.

Analiza danych za lata 2023–2025 wskazuje, że liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W 2023 roku wsparciem objęto 1 135 rodzin, natomiast w 2025 roku 1 080 rodzin. Jednocześnie zmniejszyła się liczba osób pozostających w tych rodzinach, co może świadczyć o zmianach zachodzących w strukturze gospodarstw domowych oraz postępującym procesie zmniejszania liczby osób tworzących rodziny.

Na uwagę zasługuje fakt, że znacząca grupa rodzin korzysta wyłącznie z pracy socjalnej, bez konieczności przyznawania świadczeń finansowych. Oznacza to, że coraz większego znaczenia nabierają działania o charakterze wspierającym, doradczym i aktywizującym, ukierunkowane na wzmacnianie samodzielności rodzin oraz rozwijanie ich kompetencji życiowych. Jednocześnie utrzymuje się wysoka liczba rodzin korzystających zarówno ze świadczeń pieniężnych, jak i niepieniężnych, co potwierdza konieczność zapewnienia systemu wsparcia odpowiadającego na zróżnicowane potrzeby mieszkańców.

Przedstawione dane pokazują, że pomoc społeczna w Gminie Stalowa Wola pełni znacznie szerszą funkcję niż udzielanie świadczeń finansowych. Coraz większego znaczenia nabierają działania wzmacniające potencjał rodzin, rozwijające ich aktywność oraz umożliwiające samodzielne przezwyciężanie pojawiających się trudności.

PRZYCZYNY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ RODZIN KORZYSTAJĄCYCH ZE WSPARCIA MOPS

Trudności rodzin zazwyczaj nie wynikają z jednego problemu, lecz są efektem współwystępowania wielu niekorzystnych czynników, które stopniowo osłabiają zdolność rodziny do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczych, wychowawczych i społecznych. Poznanie rzeczywistych przyczyn korzystania z pomocy społecznej pozwala lepiej zrozumieć potrzeby rodzin oraz zaplanować działania odpowiadające na współczesne wyzwania społeczne.

Analiza powodów przyznawania pomocy stanowi jeden z najważniejszych elementów diagnozy społecznej, ponieważ wskazuje nie tylko skalę występujących problemów, ale również kierunki zmian zachodzących w życiu rodzin zamieszkujących Gminę Stalowa Wola.

Tabela nr 2: Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin w latach 2023–2025.

Powody trudnej sytuacji życiowej	*2023*		*2024*		*2025*	
	Liczba rodzin	***Liczba osób w rodzinie***	***Liczba rodzin***	***Liczba osób w rodzinie***	***Liczba rodzin***	***Liczba osób w rodzinie***
Ubóstwo	*471*	*698*	*423*	*598*	*374*	*538*
Bezdomność	*81*	*83*	*89*	*90*	*90*	*91*
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym:	*28*	*123*	*17*	*81*	*17*	*79*
wielodzietność	*18*	*93*	*13*	*65*	*14*	*68*
Bezrobocie	*257*	*474*	*238*	*413*	*240*	*407*
Niepełnosprawność	*529*	*686*	*518*	*679*	*528*	*687*
Długotrwała lub ciężka choroba	*699*	*898*	*642*	*815*	*670*	*837*
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem,	***69***	***235***	***55***	***181***	***50***	***156***
w tym:						
rodziny niepełne	***52***	***162***	***42***	***138***	***42***	***124***
wielodzietne	***19***	***90***	***14***	***64***	***9***	***43***

Przemoc w rodzinie	*22*	*56*	*18*	*24*	*17*	*49*
Alkoholizm	*194*	*242*	*184*	*213*	*201*	*229*
Narkomania	*2*	*2*	*4*	*5*	*6*	*6*
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	*33*	*39*	*29*	*31*	*25*	*32*
Zdarzenia losowe	*Brak wymienionej przesłanki w 2023r.*		*3*	*6*	*22*	*37*
Sytuacja kryzysowa	*5*	*9*	*2*	*4*	*2*	*3*

Źródło: Sprawozdanie Merytoryczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli za okres 2023 – 2025.

Dane za lata 2023–2025 przedstawiają najczęstsze powody korzystania przez rodziny z pomocy społecznej. Obejmują one zarówno trudności ekonomiczne, zdrowotne i opiekuńczo - wychowawcze, jak również problemy związane z uzależnieniami, przemocą domową, bezdomnością czy sytuacjami kryzysowymi.

Analiza danych wskazuje, że najczęstszymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej pozostają **długotrwała lub ciężka choroba** oraz **niepełnosprawność**. W 2025 roku z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby wsparciem objęto 670 rodzin (837 osób), natomiast z powodu niepełnosprawności – 528 rodzin (687 osób). Dane te potwierdzają, że problemy zdrowotne należą obecnie do najistotniejszych czynników wpływających na sytuację życiową rodzin w Gminie Stalowa Wola.

Na uwagę zasługuje systematyczny spadek liczby rodzin korzystających z pomocy z powodu ubóstwa – z 471 rodzin w 2023 roku do 374 rodzin w 2025 roku. Podobną stabilizację można zaobserwować w obszarze bezrobocia, gdzie liczba rodzin utrzymuje się na zbliżonym poziomie (257 rodzin w 2023 roku i 240 rodzin w 2025 roku). Dane te mogą świadczyć o stopniowej poprawie sytuacji ekonomicznej części rodzin oraz pozytywnym wpływie działań aktywizacyjnych i instrumentów rynku pracy.

Jednocześnie utrzymuje się wysoka liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu problemu alkoholowego – 201 rodzin w 2025 roku. Zjawisko to nadal pozostaje jednym

z istotnych czynników destabilizujących funkcjonowanie rodzin i wpływających na bezpieczeństwo oraz prawidłowy rozwój dzieci.

Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszenie liczby rodzin wymagających wsparcia z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – z 69 rodzin w 2023 roku do 50 rodzin w 2025 roku. Spadek ten widoczny jest również w grupie rodzin niepełnych oraz wielodzietnych, co może świadczyć o skuteczności działań podejmowanych przez służby społeczne, w szczególności pracy socjalnej oraz asystentury rodziny.

Analiza wskazuje również na niewielki, lecz zauważalny wzrost liczby rodzin dotkniętych bezdomnością, narkomanią oraz zdarzeniami losowymi. Choć skala tych zjawisk jest relatywnie mniejsza, wymagają one stałego monitorowania oraz zapewnienia odpowiednio dostosowanych form wsparcia.

Przedstawione dane pokazują, że współczesne trudności rodzin coraz częściej mają charakter wielowymiarowy. Obok problemów ekonomicznych coraz większego znaczenia nabierają problemy zdrowotne, związane z niepełnosprawnością, uzależnieniami oraz kryzysami wpływającymi na prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

WSPARCIE RODZINY W PRZEZWYCIĘŻANIU KRYZYSU – ROLA ASYSTENTA RODZINY

Rodzina jest naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka i najlepszym miejscem budowania więzi, poczucia bezpieczeństwa oraz kształtowania postaw społecznych. Zdarza się jednak, że na skutek nawarstwiających się problemów – takich jak trudności wychowawcze, kryzysy emocjonalne, uzależnienia, choroba czy problemy ekonomiczne – rodzina traci zdolność do samodzielnego wykonywania swoich podstawowych funkcji. W takich sytuacjach niezwykle istotne staje się udzielenie pomocy na możliwie najwcześniejszym etapie, zanim trudności doprowadzą do trwałego kryzysu.

Jedną z najważniejszych form wsparcia przewidzianych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest asystent rodziny. Jego zadaniem nie jest wyręczanie rodziców w pełnieniu obowiązków opiekuńczo - wychowawczych, lecz wspólne poszukiwanie rozwiązań, wzmacnianie kompetencji rodzicielskich oraz towarzyszenie rodzinie w procesie odzyskiwania samodzielności. Praca asystenta opiera się na partnerskiej relacji, indywidualnym podejściu oraz wykorzystaniu zasobów i potencjału rodziny.

Tabela nr 3: Liczba asystentów rodziny.

Wyszczególnienie	*2023*	*2024*	*2025*
Liczba asystentów rodziny	***3***	***3***	***3***
Liczba rodzin *objętych wsparciem asystenta rodziny*	***39***	***44***	***40***
W tym ***liczba dzieci*** *objętych wsparciem asystenta rodziny*	***80***	***91***	***84***

Źródło: Sprawozdanie Merytoryczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli za okres 2023 – 2025.

Analiza danych za lata 2023–2025 wskazuje, że w Gminie Stalowa Wola wsparcie rodzin realizowane było przez trzech asystentów rodziny. Liczba zatrudnionych asystentów pozostawała stabilna, co zapewniało ciągłość prowadzonych działań oraz możliwość systematycznej pracy z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo - wychowawcze.

W analizowanym okresie wsparciem asystentów obejmowano corocznie kilkadziesiąt rodzin wymagających intensywnej pracy środowiskowej. Dane wskazują jednocześnie na wydłużający się średni czas współpracy z rodziną. Zjawisko to świadczy o rosnącej złożoności problemów, z którymi mierzą się współczesne rodziny. Kryzysy rodzinne coraz częściej mają charakter wielowymiarowy i obejmują jednocześnie trudności wychowawcze, problemy zdrowotne, ekonomiczne, uzależnienia oraz ograniczone kompetencje społeczne rodziców. W konsekwencji proces odbudowy prawidłowego funkcjonowania rodziny wymaga długotrwałego, konsekwentnego i wielospecjalistycznego wsparcia.

Praca asystenta rodziny stanowi jeden z najważniejszych elementów lokalnego systemu wspierania rodziny. Jej efektywność nie powinna być oceniana wyłącznie przez liczbę rodzin objętych wsparciem, lecz przede wszystkim przez trwałość osiąganych zmian, wzrost kompetencji rodzicielskich oraz poprawę bezpieczeństwa i warunków rozwoju dzieci pozostających w rodzinie biologicznej.

WSPÓŁPRACA RODZINY Z ASYSTENTEM – DROGA DO ODBUDOWY SAMODZIELNOŚCI

Każda rodzina przeżywająca trudności posiada własną historię, zasoby oraz potencjał do zmiany. Kryzys rodzinny najczęściej nie pojawia się nagle – jest wynikiem wielu nakładających się na siebie problemów, które z czasem osłabiają zdolność rodziny do prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Dlatego skuteczne wsparcie nie może ograniczać się do jednorazowej interwencji. Wymaga systematycznej współpracy,

wzajemnego zaufania oraz konsekwentnego realizowania działań prowadzących do odbudowy samodzielności rodziny.

Współpraca z asystentem rodziny stanowi jeden z najważniejszych elementów procesu wychodzenia z kryzysu. Jej celem jest nie tylko rozwiązanie bieżących problemów, ale przede wszystkim trwałe wzmocnienie kompetencji rodziców, poprawa funkcjonowania rodziny oraz stworzenie dzieciom bezpiecznych warunków do życia i rozwoju.

Dane za lata 2023–2025 przedstawiają liczbę rodzin objętych współpracą z asystentem rodziny, w tym rodzin zobowiązanych do współpracy na podstawie orzeczenia sądu oraz rodzin korzystających ze wsparcia na podstawie własnej zgody. Zestawienie obrazuje skalę prowadzonej pracy oraz charakter podejmowanych działań wspierających:

Tabela nr 4: Praca asystenta z rodziną w latach 2023-2025.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny przez Sąd	***4***	***0***	***2***
Średni czas pracy asystenta z rodziną	***14 miesięcy***	***14 miesięcy***	***20 miesięcy***
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę	***9***	***18***	***14***
w tym: w wyniku zrealizowanych celów	***3***	***7***	***2***
z uwagi na rezygnację z asysty lub brak współdziałania w realizacji planu pomocy	***6***	***11***	***12***

Źródło: Sprawozdanie Merytoryczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli za okres 2023 – 2025.

Ponadto warto zauważyć, iż średni czas pracy z rodziną wydłużył się z 14 do 20 miesięcy. Świadczy to o większej złożoności problemów rodzin oraz o konieczności prowadzenia bardziej intensywnej i długofalowej pracy. Jednocześnie liczba rodzin objętych wsparciem utrzymuje się na zbliżonym poziomie, co wskazuje na stałe zapotrzebowanie na tę formę pomocy.

SPECJALISTYCZNA PRACA SOCJALNA – WSPARCIE ODPOWIADAJĄCE NA ZŁOŻONE POTRZEBY RODZINY

Każda rodzina posiada własne zasoby i możliwości radzenia sobie z codziennymi wyzwaniami. Zdarzają się jednak sytuacje, w których trudności wykraczają poza zakres problemów możliwych do rozwiązania wyłącznie przy wykorzystaniu podstawowych form wsparcia. Długotrwała choroba, niepełnosprawność, uzależnienia, przemoc domowa, kryzysy psychiczne czy konflikty rodzinne wymagają indywidualnego podejścia oraz zaangażowania specjalistów posiadających odpowiednie kompetencje.

Specjalistyczna praca socjalna stanowi jedną z najbardziej zaawansowanych form wsparcia realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Jej celem jest nie tylko pomoc w rozwiązaniu bieżących problemów, ale przede wszystkim wzmacnianie potencjału rodziny, odbudowywanie jej samodzielności oraz tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu wszystkich jej członków. Wsparcie to ma charakter długofalowy i jest dostosowywane do indywidualnych potrzeb każdej rodziny.

Dane za lata 2023–2025 przedstawiają liczbę rodzin objętych specjalistyczną pracą socjalną realizowaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Poniższe zestawienie obrazuje skalę wsparcia kierowanego do rodzin wymagających pogłębionych działań oraz specjalistycznego podejścia w rozwiązywaniu złożonych problemów życiowych.

Tabela nr 5: Liczba rodzin objętych specjalistyczną pracą socjalną.

Wyszczególnienie	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba rodzin objętych **specjalistyczną pracą socjalną**	187	173	192
Liczba rodzin objętych pracą socjalną **w oparciu o kontrakt socjalny**	5	5	6

Źródło: Sprawozdanie Merytoryczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli za okres 2023 – 2025.

Analiza danych wskazuje, że specjalistyczna praca socjalna stanowi istotny element lokalnego systemu wspierania rodziny. Rodziny korzystające z tej formy pomocy najczęściej doświadczają jednocześnie wielu nakładających się trudności, których rozwiązanie wymaga współpracy różnych specjalistów oraz prowadzenia długofalowych działań.

Przedstawione dane potwierdzają, że współczesne problemy rodzin mają coraz częściej charakter wielowymiarowy. Obok trudności ekonomicznych pojawiają się problemy zdrowotne, wychowawcze, psychologiczne oraz społeczne. Oznacza to, że skuteczne wspieranie rodzin wymaga nie tylko udzielania świadczeń, ale przede wszystkim prowadzenia profesjonalnej pracy socjalnej opartej na diagnozie potrzeb, budowaniu relacji oraz aktywnym towarzyszeniu rodzinie w procesie wychodzenia z kryzysu.

BEZPIECZEŃSTWO RODZINY – PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Rodzina powinna być miejscem, w którym każdy jej członek doświadcza bezpieczeństwa, szacunku i wzajemnego wsparcia. To właśnie w rodzinie kształtują się pierwsze relacje społeczne, poczucie własnej wartości oraz zaufanie do innych ludzi. Niestety zdarzają się sytuacje, w których dom rodzinny przestaje pełnić swoją podstawową funkcję ochronną, a jego członkowie doświadczają przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub zaniedbania. Każda forma przemocy narusza godność człowieka, osłabia więzi rodzinne i pozostawia długotrwałe konsekwencje dla dzieci oraz osób dorosłych.

Przeciwdziałanie przemocy domowej stanowi jedno z najważniejszych zadań samorządu oraz wszystkich instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców. Skuteczna pomoc wymaga nie tylko podejmowania działań interwencyjnych, ale przede wszystkim wczesnego rozpoznawania sygnałów zagrożenia, prowadzenia działań profilaktycznych oraz ścisłej współpracy służb i instytucji pracujących na rzecz rodziny.

Poniższe dane przedstawiają liczbę osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2023–2025. Zestawienie obrazuje skalę działań podejmowanych przez lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej oraz pozwala ocenić kierunek zmian zachodzących w tym obszarze. Dane dotyczą zarówno osób doznających przemocy, jak i osób, wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Tabela nr 6: Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty" w latach 2023–2025.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba rodzin objetych procedurą „Niebieskie Karty"	172	154	156
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty"	132	117	147
w tym: z uwagi na ustanie przemocy	85	70	106
W przypadku braku zasadności podejmowania działań	47	47	41

Źródło: Sprawozdanie Merytoryczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli za okres 2023 – 2025.

Analiza danych wskazuje, że zjawisko przemocy domowej pozostaje jednym z najpoważniejszych wyzwań społecznych wymagających stałego monitorowania oraz współpracy wielu instytucji. Każda wszczęta procedura „Niebieskie Karty" oznacza konieczność objęcia rodziny kompleksowym wsparciem, którego celem jest przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy oraz podjęcie działań zmierzających do zatrzymania przemocy i odbudowy prawidłowych relacji rodzinnych tam, gdzie jest to możliwe.

Przedstawione dane potwierdzają, że przeciwdziałanie przemocy domowej nie może ograniczać się wyłącznie do działań interwencyjnych. Równie istotne są działania profilaktyczne, edukacyjne oraz wzmacniające kompetencje wychowawcze i społeczne rodzin. Skuteczny system ochrony rodziny wymaga ścisłej współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, placówek oświatowych, ochrony zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sądu oraz organizacji pozarządowych.

PIECZA ZASTĘPCZA – OCHRONA DZIECKA I DĄŻENIE DO ODBUDOWY FUNKCJI RODZINY.

Dziecko ma prawo dorastać w rodzinie, która zapewnia mu miłość, bezpieczeństwo i warunki sprzyjające prawidłowemu rozwojowi. Rodzina biologiczna jest najlepszym środowiskiem wychowania dziecka, dlatego wszystkie działania podejmowane przez instytucje publiczne powinny zmierzać do jej wzmacniania oraz udzielania wsparcia w przezwyciężaniu pojawiających się trudności.

Zdarzają się jednak sytuacje, w których mimo podejmowanych działań pomocowych bezpieczeństwo lub dobro dziecka pozostaje zagrożone. W takich przypadkach, kierując się nadrzędną zasadą dobra dziecka, konieczne może być czasowe umieszczenie go w pieczy zastępczej. Rozwiązanie to ma charakter ochronny i powinno być traktowane jako środek ostateczny, stosowany wyłącznie wtedy, gdy wyczerpane zostały możliwości zapewnienia dziecku bezpiecznych warunków życia w rodzinie biologicznej.

Dane za lata 2023–2025 przedstawiają liczbę dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz wydatki ponoszone przez Gminę Stalowa Wola na współfinansowanie ich pobytu. Dane obrazują skalę zjawiska oraz konsekwencje społeczne i finansowe wynikające z konieczności zapewnienia dzieciom opieki poza rodziną biologiczną.

Tabela nr 7: Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wydatki Gminy na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej w okresie 2023 – 2025.

Wyszczególnienie	***2023***	***2024***	***2025***
Liczba dzieci umieszczona w pieczy zastępczej w tym:	***73***	***75***	***82***
Rodziny zastępcze	*27*	*26*	*36*
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	*46*	*49*	*46*
Wydatkowana kwota	***1 326 520, 00 zł***	***1 673 353, 47 zł***	***1 993 804, 89 zł***

Źródło: Sprawozdanie Merytoryczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli za okres 2023 – 2025.

Analiza danych wskazuje, że piecza zastępcza pozostaje ważnym elementem systemu ochrony dziecka, jednak jej stosowanie powinno mieć charakter wyjątkowy. Każde umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej oznacza, że rodzina biologiczna znalazła się w sytuacji wymagającej szczególnie intensywnego wsparcia lub że bezpieczeństwo dziecka wymagało natychmiastowej ochrony.

Dane pokazują również, że funkcjonowanie systemu pieczy zastępczej wiąże się z rosnącymi kosztami ponoszonymi przez samorząd. Wydatki te stanowią nie tylko obciążenie finansowe budżetu gminy, ale przede wszystkim przypominają o konieczności dalszego rozwijania działań profilaktycznych, pracy socjalnej, asystentury rodziny oraz specjalistycznego wsparcia, które mogą zapobiegać pogłębianiu się kryzysów rodzinnych.

KLUCZOWE WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYTUACJI RODZIN W GMINIE STALOWA WOLA

Przeprowadzona diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Stalowa Wola pozwala na sformułowanie najważniejszych wniosków, które stanowią podstawę do wyznaczenia kierunków działań w ramach *Stalowowolskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027–2029.*

Analiza danych demograficznych wskazuje na postępujące zmiany w strukturze mieszkańców Gminy, związane ze spadkiem liczby ludności oraz procesem starzenia się społeczeństwa. Zmiany te wpływają na funkcjonowanie rodzin, zwiększając zapotrzebowanie na usługi społeczne, opiekuńcze oraz działania wspierające osoby pełniące funkcje opiekuńcze.

Jednocześnie dane dotyczące sytuacji społecznej rodzin pokazują, że współczesne trudności coraz rzadziej wynikają wyłącznie z problemów ekonomicznych. Choć ubóstwo oraz bezrobocie nadal pozostają istotnymi powodami korzystania z pomocy społecznej, zauważalny jest spadek liczby rodzin wymagających wsparcia z tych przyczyn. Coraz większego znaczenia nabierają natomiast problemy zdrowotne, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz uzależnienia, które wpływają na funkcjonowanie całych rodzin.

Diagnoza wskazuje również, że problemy rodzin mają coraz częściej charakter złożony i wielowymiarowy. W wielu przypadkach współwystępują trudności zdrowotne, wychowawcze, społeczne i ekonomiczne, co wymaga prowadzenia kompleksowej, długofalowej oraz interdyscyplinarnej pracy z rodziną.

Analiza potwierdza istotną rolę pracy socjalnej, asystentury rodziny oraz specjalistycznych usług społecznych w procesie wspierania rodzin przeżywających trudności. Widoczne jest przesunięcie akcentu z pomocy o charakterze wyłącznie świadczeniowym na działania wzmacniające samodzielność rodzin, rozwijające ich kompetencje oraz umożliwiające przezwyciężanie kryzysów we własnym środowisku.

Pomimo prowadzonych działań wspierających nadal występują sytuacje wymagające szczególnej ochrony dzieci oraz zapewnienia bezpieczeństwa członkom rodzin doświadczających przemocy domowej. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” oraz pieczy zastępczej potwierdzają konieczność dalszego rozwijania działań profilaktycznych,

wzmacniania współpracy międzyinstytucjonalnej oraz podejmowania możliwie najwcześniejszych działań wspierających rodzinę.

Przeprowadzona diagnoza jednoznacznie wskazuje, że skuteczna polityka rodzinna wymaga podejścia opartego na profilaktyce, wczesnej interwencji oraz rozwijaniu usług społecznych dostępnych jak najbliżej miejsca zamieszkania rodziny. Kluczowe znaczenie ma wzmacnianie potencjału rodzin, rozwój kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, wspieranie rodzin opiekujących się osobami przewlekle chorymi i z niepełnosprawnościami oraz zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków rozwoju.

Wnioski płynące z diagnozy stanowią podstawę do określenia celów strategicznych i operacyjnych Programu, których nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu wspierania rodziny, umożliwiającego jej przezwyciężanie trudności, wzmacnianie samodzielności oraz budowanie bezpiecznego środowiska wychowania dzieci.

Zasoby Miasta Stalowej Woli w obszarze wsparcia dziecka i rodziny

Zaplecze wspierające rodziny w samodzielności i rozwoju tworzą instytucje oraz organizacje działające na terenie miasta w obszarze wsparcia dziecka i rodziny. Należą do nich zarówno jednostki publiczne, jak i sieć organizacji pozarządowych, oferujących dostęp do różnorodnych form wsparcia i usług, takich jak poradnictwo, organizacja czasu wolnego czy wsparcie rzeczowo-finansowe. Stanowią one swoisty kapitał umożliwiający prowadzenie szerokiego, instytucjonalnego i interdyscyplinarnego wsparcia dla rodzin.

LP.	ZASOBY	OPIS DZIAŁALNOŚCI
1.	***Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej***	Rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, które nie mają umiejętności społecznego funkcjonowania, potrzebują pomocy i wsparcia instytucjonalnego, mogą to wsparcie i pomoc otrzymać w MOPS w formie: specjalistycznej pracy socjalnej, asystenta rodziny, placówki wsparcia dziennego, systemu pieczy zastępczej. Specjalistyczna praca socjalna na rzecz rodzin przejawiających trudności w prawidłowym funkcjonowaniu prowadzona jest przez Zespół ds. pomocy rodzinie, często we współpracy z Zespołem ds. asysty rodziny. W pracy z rodzinami z dziećmi wykorzystywane jest w szczególności poradnictwo rodzinne i pedagogiczne, które obejmuje szeroko rozumiane trudności w funkcjonowaniu rodziny, w tym problemy wychowawcze.
2.	***Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie***	Podstawowym celem działalności PCPR jest udzielanie wsparcia o zasięgu powiatowym rodzinom, osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym, a także zabezpieczenie dzieciom pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.
3.	***Urząd Miasta/ Wydział Edukacji i Zdrowia***	Zajmuje się organizacją placówek oświatowych i opiekuńczych: publicznych żłobków, przedszkoli i szkół podstawowych oraz placówek wsparcia dziennego w mieście Stalowa Wola oraz ochroną i promocją zdrowia.
4.	***Urząd Miasta/ Wydział Świadczeń Rodzinnych i Społecznych***	Do zadań Wydziału należy przyznawanie oraz wypłata świadczeń rodzinnych i społecznych mieszkańcom Stalowej Woli.
5.	***Urząd Miasta/ Wydział Stalowowolskie Centrum Aktywności Lokalnej***	Działalność Centrum Aktywności Lokalnej służy zwiększaniu zaangażowania społeczności lokalnych i tworzeniu poczucia przynależności do danego miejsca i grupy. Jego przeznaczeniem jest aktywizowanie i wspieranie społeczności lokalnej, budowanie tożsamości oraz uruchamianie energii i pasji mieszkańców, a także przywrócenie społeczności miasta zdolności podejmowania własnych inicjatyw w odpowiedzi na nurtujące ich problemy.
6.	***Powiat Stalowowolski/ Wydział Edukacji***	Do zadań Wydziału należy w szczególności sprawowanie nadzoru nad działalnością szkół i placówek publicznych w zakresie spraw organizacyjnych i administracyjnych, a także gromadzenie Informacji

		dotyczących możliwości pozyskania i wykorzystania dostępnych pozabudżetowych środków finansowych na realizację projektów nieinfrastrukturalnych, współdziałanie z innymi wydziałami oraz jednostkami organizacyjnymi Powiatu Stalowowolskiego w zakresie wdrażania i realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych.
7.	***Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Podleśna Przystań”,*** ***Dom dla Dzieci i Młodzieży im. Św. Brata Alberta,*** ***Dom dla Dzieci i Młodzieży im. Św. Jana Pawła II***	To placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego obejmujące opieką dzieci pozbawione całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Większość wychowanków to dzieci i młodzież w wieku szkolnym. Podopiecznym zapewniana jest pomoc psychologiczno - pedagogiczna, rehabilitacja, wsparcie w nauce, a także zajęcia specjalistyczne prowadzone przez pedagoga i wychowawców. Ponadto, w placówkach regularnie prowadzone są działania profilaktyczne oraz animowany jest czas wolny dzieci i młodzieży, poprzez m.in. organizację wydarzeń kulturalno-rozrywkowych.
8.	***Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna***	To publiczna placówka oświatowa prowadzona przez powiat stalowowolski. Oferuje specjalistyczną diagnozę psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną. Wspomaga przedszkola, szkoły i placówki w zakresie zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz udziela pomocy w formie różnego rodzaju terapii, działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych, konsultacji na terenie placówek o światowych. W Poradni funkcjonuje Zespół Orzekający, który na wniosek rodziców/opiekunów prawnych wydaje orzeczenia i opinie.
9.	***Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego „Świetlica Tęcza” i jej Filia***	Działa na podstawie ustawy o wspieraniu - rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podmiot podejmuje działania opiekuńczo - wychowawcze wobec dzieci i młodzieży, w szczególności zmagających się z różnego rodzaju zaburzeniami, a także pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych. Zadaniem placówki jest wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji wychowawczych, a także zapewnienie pomocy dzieciom, wzmacnianie w nich czynników ochronnych i przeciwdziałanie podejmowaniu przez nich zachowań ryzykownych.
10.	***Stalowowolski Ośrodek***	SOWiIK jest specjalistyczną placówką zajmującą się udzielaniem wsparcia osobom i rodzinom

	Wsparcia i Interwencji Kryzysowej	znajdującym się w sytuacjach kryzysowych. Ośrodek działa na rzecz dzieci, młodzieży dorosłych oraz osób starszych, zapewniając pomoc psychologiczną, interwencyjną i socjalną. Placówka ściśle współpracuje z instytucjami tj.: szkoły, policja, sąd, prokuratura, MOPS oraz organizacjami pozarządowymi. W SOWiIK funkcjonuje świetlica dla dzieci oraz hostel, który zapewnia tymczasowe schronienie osobom i rodzinom znajdującym się w kryzysie.
11.	***Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium”***	Jest organizacją pożytku publicznego. Głównym celem Stowarzyszenia jest niesienie pomocy dzieciom w rozwiązywaniu ich trudności życiowych. Ludzie dotknięci kryzysem znajdują tu pomoc, porady życiowe, naukę, zabawę, terapię, dożywienie i wszystko co potrzebne jest w najtrudniejszych chwilach. Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium” prowadzi również Specjalistyczną Placówkę Wsparcia Dziennego, Świetlicę Socjoterapeutyczną "Oratorium" oraz Placówkę Interwencyjną dla dzieci i młodzieży. Ogromną rolę w organizacji pełnią wolontariusze. Dzięki ich zaangażowaniu dzieci otrzymują pomoc w nauce, czują się ważne, uczą się pozytywnych sposobów porozumiewania się i rozwiązywania problemów.
12.	***Środowiskowy Dom Samopomocy nr 1, Środowiskowy Dom Samopomocy nr 2***	Środowiskowe Domy Samopomocy są jedną z form ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Są to placówki dziennego pobytu. Świadczą usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Uczestnicy mogą liczyć na pomoc psychologa, pedagoga, terapeuty i instruktora terapii zajęciowej.
13.	***Zespół Interdyscyplinarny***	Zespół Interdyscyplinarny składa się z przedstawicieli instytucji pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zadaniem Zespołu jest realizacja działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej a także tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół Interdyscyplinarny ma również za zadanie integrowanie i koordynowanie działań służb/ specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy domowej na terenie miasta Stalowej Woli, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach

		i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
14.	***Warsztat Terapii Zajęciowej przy MOPS,*** ***Warsztat Terapii Zajęciowej „Szansa”,*** ***Warsztat Terapii Zajęciowej „Nadzieja”***	Warsztaty Terapii Zajęciowej są placówkami stwarzającymi osobom z niepełnosprawnościami niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacji powyższych celów służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności.
15.	***Komenda Powiatowa Policji***	Komenda Powiatowa Policji poza realizacją ustawowych zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego, prowadzi szeroką działalność profilaktyczną skierowaną do dzieci, młodzieży oraz ich rodzin. Działania te mają na celu wzmacnianie bezpieczeństwa, zapobieganie przemocy, uzależnieniom i demoralizacji nieletnich oraz wspieranie rodziców w wychowaniu dzieci. KPP prowadzi spotkania profilaktyczne w placówkach oświatowych nt. bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w domu, podczas wypoczynku oraz w Internecie; organizuje spotkania z rodzicami i nauczycielami o zagrożeniach jak cyberprzemoc, uzależnienia, przemoc rówieśnicza; bierze udział w kampaniach profilaktycznych; współpracuje z samorządem, szkołami, przedszkolami, organizacjami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi; podejmuje działania interwencyjne i profilaktyczne w przypadku przemocy domowej.
16.	***Świetlica środowiskowa „Promyczek", prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Klasztoru Braci Mniejszych Kapucynów " Pokój i Dobro"***	Świetlica „Promyczek” jest opiekuńczą placówką wsparcia dziennego, której celem jest zapewnienie dzieciom bezpiecznego miejsca do spędzania czasu po zajęciach szkolnych, wspieranie ich rozwoju oraz pomoc rodzinom w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W ramach swej działalność świetlica zapewnia: codzienną opiekę oraz pomoc w odrabianiu lekcji i nauce; organizację zajęć rozwijających zainteresowania; wsparcie wychowawcze; możliwość aktywnego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego. Oferta świetlicy obejmuje zajęcia tematyczne tj.: muzyczne poniedziałki, sportowe wtorki, kulinarne środy, plastyczne czwartki, naukę pływania realizowaną w piątki.
17.	***Świetlica środowiskowa "Uśmiech”, prowadzona przez***	Celem działalności świetlicy jest zapewnienie dzieciom bezpiecznego miejsca do spędzania czasu po zajęciach szkolnych oraz wspieranie ich prawidłowego rozwoju. Placówka prowadzi działania

	Stowarzyszenie Trzeźwościowo Kulturalne "Alternatywa"	opiekuńcze, wychowawcze i profilaktyczne, które obejmują: zapewnienie opieki i bezpiecznych warunków pobytu po zakończeniu zajęć szkolnych; pomoc w odrabianiu lekcji i nauce; organizację zajęć edukacyjnych, plastycznych, sportowych i rekreacyjnych; rozwijanie zainteresowań i talentów dzieci, kształtowanie umiejętności społecznych praz właściwych postaw i wartości; organizowanie czasu wolnego w sposób twórczy i sprzyjający integracji rówieśniczej. Świetlica poprzez codzienna pracę wychowawczą, opiekuńczą i profilaktyczną wspiera rozwój dzieci i wzmacnia kompetencje wychowawcze rodzin.
18.	***Centrum Aktywności Seniora***	CAS w Stalowej Woli jest miejscem integracji, aktywizacji i wsparcia osób starszych. Misją CAS jest wielopokoleniowa integracja społeczności lokalnej. Jest to miejsce, które zrzesza seniorów z całego Miasta. Centrum organizuje różnorodne działania sprzyjające utrzymaniu sprawności fizycznej, psychicznej i społecznej osób starszych oraz wspiera rozwój ich zainteresowań i pasji. Oprócz codziennych zajęć, warsztatów, spotkań i innych, organizowane są również imprezy międzypokoleniowe, okolicznościowe i integracyjne tj. konkursy, jubileusze, koncerty. Działalność CAS pełni istotną rolę w budowaniu lokalnej wspólnoty, wspiera aktywność społeczną seniorów oraz tworzy przestrzeń do współpracy i integracji międzypokoleniowej, przyczyniając się do wzmacniania więzi rodzinnych i społecznych.
19.	***Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej „Spectrum”***	Zadaniem stowarzyszenia jest zwiększenie aktywności obywateli poprzez umożliwienie im podejmowania działań społecznych oraz pracy w charakterze wolontariusza, wspieranie organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, społeczności lokalnych i osób indywidualnych poprzez pomoc świadczoną przez stowarzyszenie i wolontariuszy, poprawa jakości i zwiększenie dostępu do usług socjalnych świadczonych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przeciwdziałanie temu wykluczeniu, inicjowanie i wspieranie aktywności społecznej, wzmacnianie potencjału obywateli i grup społecznych do aktywnego uczestnictwa w realizacji polityki społecznej, zwiększenie oferty, standardu i dostępności usług integracji społecznej, wspomaganie Instytucji rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej.
20.	***Stowarzyszenie Ruch Pomocy***	Głównym celem działalności Stowarzyszenia jest wspieranie rozwoju osobistego i zawodowego osób

	Psychologicznej „Integracja”	działających na rzecz dzieci i młodzieży uzdolnionej, a także dzieci, młodzieży i dorosłych doświadczających trudnych sytuacji życiowych. Stowarzyszenie realizuje szeroki zakres działań w obszarze pomocy psychologicznej, edukacji i profilaktyki. Do najważniejszych należą: prowadzenie poradnictwa psychologicznego, interwencji kryzysowej i wsparcia terapeutycznego; organizowanie szkoleń, warsztatów dla pedagogów, nauczycieli itp.; realizacja programów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego, uzależnień, przemocy; cyberprzemocy; prowadzenie projektów aktywizujących społeczność lokalną; organizacja konferencji, kampanii edukacyjnych; prowadzenie Ośrodka Szkoleniowo – Konsultacyjnego „INTEGRAplus”. Stowarzyszenie w swojej działalności koncentruje się na wzmacnianiu potencjału dzieci, młodzieży, rodzin oraz osób zawodowo zajmujących się pomocą innym, tworząc kompleksowy system wsparcia psychologicznego i społecznego dla mieszkańców Stalowej Woli.
21.	***Stowarzyszenie no Rzecz Rozwoju Dzieci, Młodzieży i Rodziny „Kreatywne Podwórko”***	Stowarzyszenie „Kreatywne Podwórko” to organizacja pozarządowa działająca na rzecz dzieci, młodzieży oraz rodzin. Jej działalność koncentruje się na tworzeniu warunków do aktywnego, twórczego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego oraz wspieraniu rozwoju społecznego i emocjonalnego uczestników. Stowarzyszenie realizuje działania edukacyjne, animacyjne i integracyjne (warsztaty, zajęcia rozwijające kreatywność, organizacja wycieczek i półkolonii, przygotowywanie pikników oraz wydarzeń rodzinnych, tworzenie projektów integrujących lokalną społeczność). Stowarzyszenie działa również jako animator wydarzeń – tworzy gry terenowe, zabawy tematyczne i warsztaty, które łączą edukacje z rozrywką i aktywności ruchową.
22.	***Klub „Wesoła Gromadka”***	Działa w formule Organizowania Społeczności Lokalnej. Podmiot jest miejscem rodzinnych i sąsiedzkich spotkań, otwartym na społeczności lokalne. Działania realizowane w Klubie wpływają na wzmocnienie więzi rodzinnych oraz na wzrost aktywności i integracji społecznej rodzin z dziećmi, Rodzice nabywają nowe kompetencje, dostrzegają potencjał swoich dzieci, a przede wszystkim czują się odpowiedzialni za funkcjonowanie Klubu. Zagospodarowanie czasu wolnego i właściwe wzorce pozytywnie wpływają na zmniejszenie poziomu zachowań ryzykownych.
23.	***Stowarzyszenie „Strefa***	Strefa Spotkań to miejsce o charakterze społecznym i integracyjnym, stworzone z myślą

	Spotkań”	o mieszkańcach miasta – dzieciach, młodzieży, dorosłych oraz seniorach. Jest to przestrzeń, w której organizowane są różnego rodzaju spotkania, warsztaty i działania wspierające budowanie relacji międzyludzkich oraz aktywność lokalnej społeczności. W Strefie spotkań prowadzone są warsztaty tematyczne, spotkanie integracyjne, zajęcia rozwojowe i animacyjne dla dzieci i młodzieży, wydarzenia kulturalne, inicjatywy sąsiedzkie i wolontariackie, spotkania grup wsparcia oraz działania o charakterze edukacyjnym.
24.	***Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Azymut”***	Stowarzyszenie „Azymut” prowadzi szeroką działalność wychowawczą, edukacyjną i turystyczno-rekreacyjną. Do najważniejszych obszarów jego pracy należą: organizacja kolonii, obozów i zimowisk; organizacja wycieczek, wypraw i zajęć terenowych; prowadzenie klubów zainteresowań (Klub Podróżnika, Klub Młodego Podróżnika); realizacja zajęć i projektów edukacyjnych, profilaktycznych i rozwojowych; tworzenie przestrzeni do odkrywania świata poprzez doświadczenie, ruch i przygodę. Stowarzyszenie kładzie duży nacisk na uczenie poprzez działanie – dzieci i młodzież uczestniczą w aktywnościach terenowych, warsztatach oraz wyjazdach, które rozwijają samodzielność, ciekawość świata i umiejętności społeczne.
25.	***Stowarzyszenie Kulturalne „Proscenium”***	Stowarzyszenie to działa na rzecz rozwoju kultury, edukacji oraz aktywizacji społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Jego działalność koncentruje się na tworzeniu i wspieraniu inicjatyw artystycznych oraz kulturalnych, które rozwijają kreatywność i umożliwiają mieszkańcom udział w życiu kulturalnym miasta. Stowarzyszenie Proscenium wspiera rodziny poprzez organizowanie zajęć i warsztatów dla dzieci i młodzieży, tworzenie wydarzeń rodzinnych, zapewnienie bezpiecznych i twórczych form spędzania wolnego czasu, wspieranie rozwoju emocjonalnego i społecznego dzieci poprzez kontakt ze sztuką, integrację środowiska lokalnego. Ważnym elementem „Proscenium” jest angażowanie młodych ludzi w działania artystyczne oraz umożliwienie im rozwijania talentów.
26.	***Stowarzyszenie Rodzin Osób z Autyzmem „Parasol”***	Stowarzyszenie to działa na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych ze spektrum autyzmu oraz ich rodzin. Głównym celem stowarzyszenia jest wsparcie osób z autyzmem oraz ich bliskich poprzez działania edukacyjne, terapeutyczne i integracyjne. Organizacja koncentruj się na wspieraniu rozwoju dzieci

		i młodzieży z autyzmem, udzielaniu pomocy i porad rodzicom oraz opiekunom, organizowaniu zajęć terapeutycznych i edukacyjnych, działaniach integrujących osoby z autyzmem ze społecznością lokalną, podnoszeniu świadomości społecznej na temat spektrum autyzmu oraz współpraca z instytucjami edukacyjnymi, medycznymi i społecznymi. W obszarze wsparcia rodzin stowarzyszenie realizuje pomoc psychologiczna i pedagogiczną dla rodziców dzieci z autyzmem, konsultacje i poradnictwo wychowawcze, organizację warsztatów i szkoleń dla rodzin, wsparcie w procesie edukacji dziecka, tworzenie przestrzeni integracji i wymiany doświadczeń między rodzicami, działania zmniejszające izolację społeczną rodzin wychowujących dzieci ze spektrum autyzmu.
27.	***Krajowe Towarzystwo Autyzmu – Oddział Terenowy w Stalowej Woli***	Głównym celem stowarzyszenia jest poprawa jakości życia osób ze spektrum autyzmu poprzez działania terapeutyczne, edukacyjne i integracyjne. Organizacja realizuje m.in.: zajęcia terapeutyczne i rehabilitacyjne dla dzieci i osób z autyzmem, wsparcie edukacyjne i rozwijanie umiejętności społecznych, organizację zajęć integracyjnych, działania wspierające rodziców i opiekunów, prowadzenie grup wsparcia dla rodzin, organizację wyjazdów edukacyjno – integracyjnych, współpracę ze szkołami, terapeutami i instytucjami pomocowymi.
28.	***Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Szansa”***	Prowadzi działania na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej , a w szczególności: działania na rzecz integracji środowiska, działania na rzecz umożliwienia kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, działania na rzecz ochrony zdrowia i rehabilitacji leczniczej. Celem Stowarzyszenia jest działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, a w szczególności: na rzecz wczesnej diagnozy i terapii dzieci zagrożonych niepełnosprawnością, na rzecz kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej we wszystkich typach szkół, na rzecz ochrony zdrowia i rehabilitacji leczniczej, w zakresie rehabilitacji społecznej zawodowej osób niepełnosprawnych, na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w środowisku.
29.	***Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Specjalnej Troski „Nadzieja”***	Misją stowarzyszenia jest wspieranie dzieci, młodzieży i dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną , niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz zaburzeniami ze spektrum autyzmu, a także pomoc ich rodzinom. Stowarzyszenie prowadzi Warsztat Terapii Zajęciowej „Nadzieja”, Punkt Konsultacyjny dla dzieci i młodzieży z autyzmem oraz ich rodzin, wspiera działalność Zespołu Szkół nr 6

		Specjalnych. W obszarze edukacji stowarzyszenie organizuje szkolenia, warsztaty, konferencje oraz spotkania skierowane do rodziców, opiekunów, nauczycieli i specjalistów. Stowarzyszenie „Nadzieja" organizuje wydarzenia integracyjne umożliwiające osobom z niepełnosprawnościami aktywny udział w życiu lokalnej społeczności. Wśród organizowanych inicjatyw znajdują się pikniki rodzinne, festyny, imprezy okolicznościowe, wycieczki oraz spotkania o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym. Stowarzyszenie współpracuje z PCPR, PFRON, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
30	***Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne (COM)***	Gmina Stalowa Wola, Zarządzeniem Nr 138/2026 Prezydent Miasta Stalowej Woli z dnia 28 kwietnia 2026r. ogłosiła otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej oraz działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami pn. „Prowadzenie Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Stalowej Woli w okresie od 1 lipca 2026r. do 31 grudnia 2026r.". W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego wyłoniono podmiot realizujący zadanie publiczne – Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Specjalnej Troski „Nadzieja" w Stalowej Woli. COM jest placówką wsparcia przeznaczoną dla dorosłych osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności, które wymagają pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Celem jego działalności jest zapewnienie kompleksowej opieki, zwiększenie samodzielności uczestników oraz odciążenie rodzin i opiekunów. Do podstawowych zadań Centrum należą: zapewnienie całodobowego oraz dziennego pobytu osobom z niepełnosprawnościami, świadczenie usług opiekuńczych dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczestników; prowadzenie rehabilitacji ruchowej, organizowanie terapii zajęciowej; wspieranie uczestników w wykonywaniu czynności dnia codziennego, tj. przygotowywanie posiłków, dbanie o higienę; zapewnienie wsparcia psychologicznego; tworzenie warunków umożliwiających możliwie najbardziej samodzielne życie osób z niepełnosprawnościami. Centrum dysponuje 16 miejscami – 6 przeznaczonymi na pobyt całodobowy oraz 10 na pobyt dzienny. Uczestnicy mają do dyspozycji jedno – i dwuosobowe pokoje z łazienkami, salę rehabilitacyjną, pracownię terapii zajęciowej, jadalnię, kuchnię, pralnie oraz pokój wyciszeń m.in. dla osób ze spektrum autyzmu.

31.	***Stowarzyszenie Kreakcje.pl***	Główne obszary działalności to: edukacja i rozwój – organizowanie warsztatów, szkoleń i zajęć edukacyjnych; kultura i sztuka – organizowanie wydarzeń kulturalnych, promowanie twórczości i lokalnego dziedzictwa; rozwój dzieci, młodzieży i dorosłych – wspieranie rozwoju osobistego, zawodowego i kreatywności; integracja społeczna – działania łączące mieszkańców i aktywizujące lokalną społeczność; kompetencje cyfrowe – nauka nowych technologii i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu; ekologia – promocja ochrony środowiska i edukacji ekologicznej; profilaktyka społeczna – działania wychowawcze i zapobiegające problemom społecznym; promocja regionu – wspieranie lokalnej kultury, tradycji i turystyki. Stowarzyszenie kieruje swoje działania przede wszystkim do dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów, rodzin, organizacji pozarządowych i mieszkańców Stalowej Woli.
32.	***Fundacja „Warsztatownia”***	Fundacja jest organizacją pozarządową działającą na rzecz lokalnej społeczności. Jej celem jest realizacja przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym, społecznym i rozwojowym poprzez organizację warsztatów, szkoleń oraz innych inicjatyw wspierających aktywność mieszkańców. Fundacja współpracuje z partnerami lokalnymi i rozwija działania służące integracji społecznej oraz rozwojowi kompetencji uczestników. Cele statutowe Fundacji to m.in.: rozwijanie twórczości dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów; organizowanie warsztatów, zajęć edukacyjnych i kulturalnych; edukację poprzez sztukę i animację kultury; wyrównywanie szans edukacyjnych i dostępu do kultury; działalność charytatywną, organizację i promocję wolontariatu; integrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
33.	***Karuzela – Gabinet Wspierania Rozwoju Dziecka***	Gabinet Wspierania Rozwoju Dziecka "Karuzela" to specjalistyczny gabinet terapeutyczny wspierający rozwój dzieci i młodzieży z trudnościami rozwojowymi, edukacyjnymi i społecznymi. Placówka prowadzi terapię indywidualną i grupową, dostosowaną do potrzeb każdego dziecka. Główne obszary działalności gabinetu to: profesjonalna diagnoza funkcjonalna i ocena potrzeb rozwojowych dziecka; konsultacje oraz wsparcie pedagogiczne dla dzieci i rodziców; terapia behawioralna; TUUS; zajęcia ogólnorozwojowe; terapia dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu; trening komunikacji z wykorzystaniem systemu PECS; diagnoza funkcjonalna metodą VB-MAPP. Istotnym elementem pracy gabinetu jest również ścisła współpraca z rodzicami oraz w miarę potrzeb – z przedszkolem lub szkołą

		dziecka.
34.	***Miejska Biblioteka Publiczna***	Miejska Biblioteka Publiczna w Stalowej Woli stanowi instytucję kultury, która oprócz udostępniania książek prowadzi szeroką działalność edukacyjną i animacyjną dla mieszkańców w każdym wieku. Jej oferta jest szczególnie ważna dla dzieci, młodzieży i rodzin, ponieważ łączy edukację z zabawą i aktywnym uczestnictwem w kulturze. Biblioteka wspiera dzieci i rodziny poprzez działania edukacyjne, czytelnicze i integracyjne: promocję czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży; organizację warsztatów, konkursów i spotkań tematycznych; zajęcia edukacyjne i animacyjne; działania ekologiczne i prozdrowotne; ferie zimowe i wakacyjne; zajęcia rozwijające kompetencje cyfrowe i kreatywność.
35.	***Miejski Dom Kultury***	MDK prowadzi szeroką ofertę zajęć stałych i warsztatów artystycznych dla dzieci, młodzieży i całych rodzin. Obejmuje ona m.in. taniec, teatr, muzykę, plastykę i folklor. Dzieci mogą uczestniczyć w zespołach tanecznych, chóralnych czy grupach teatralnych, rozwijając kompetencje społeczne i emocjonalne. Miejski Dom Kultury organizuje warsztaty i wydarzenia, w których mogą uczestniczyć całe rodziny. Przykładem są rodzinne warsztaty rzemieślnicze. W MDK prowadzone są również warsztaty edukacyjne dla szkół i przedszkoli np. zajęcia tematyczne, które rozwijają ciekawość i kompetencje dzieci w formie zabawy i doświadczenia.
36.	***Rozwadowski Dom Kultury „Sokół”***	RDK „Sokół” prowadzi działalność wspierającą rozwój dzieci, młodzieży i rodzin poprzez organizację zajęć edukacyjnych, artystycznych i integracyjnych. Jako filia Miejskiego Domu Kultury w Stalowej Woli tworzy przestrzeń do rozwijania talentów, budowania relacji społecznych i aktywnego spędzania czasu wolnego. Placówka oferuje warsztaty taneczne, teatralne, muzyczne, wokalne oraz naukę na instrumentach. Istotnym elementem działalności jest wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez organizację wydarzeń międzypokoleniowych, takich jak pikniki rodzinne, warsztaty twórcze, przedstawienia, koncerty oraz wydarzenia kulturalne.
37.	***Spółdzielczy Dom Kultury***	SDK od początku swojej działalności koncentruje się na dzieciach i młodzieży. Oferuje liczne zajęcia stałe i koła zainteresowań: plastyczne i artystyczne, fotograficzne, taneczne, językowe, ruchowe. Dzięki temu dzieci mają możliwość rozwijania pasji poza szkołą, zdobywania nowych umiejętności

		i spędzania czasu w zorganizowany sposób. Oprócz zajęć stałych SDK organizuje koncerty, spektakle, turnieje taneczne, imprezy i wydarzenia lokalne.
38.	***Muzeum Regionalne***	Misją Muzeum jest otwieranie dla współczesnego odbiorcy przestrzeni kontaktu z dziedzictwem kultury światowej, narodowej i z wartościami dziedzictwa lokalnego. Ważnym elementem otwartości Muzeum jest jego dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Muzeum Regionalne w Stalowej Woli jest ściśle zaangażowane w edukację dzieci i wsparcie rodzin poprzez działania kulturalne i warsztatowe. Prowadzi liczne programy edukacyjne dla dzieci w różnym wieku, w formie warsztatów plastycznych i rękodzielniczych, zajęć tematycznych związanych z historią regionu, spotkań muzealnych w czasie ferii i wakacji. Działalność muzeum dla dzieci opiera się na zasadzie uczenia przez działanie: dzieci poznają historię regionu, biorą udział w zajęciach kulinarnych, plastycznych i manualnych oraz uczą się poprzez doświadczenie. Muzeum organizuje również wydarzenia rodzinne i zajęcia, w których często uczestniczą dzieci wraz z opiekunami (warsztaty rodzinne, zwiedzanie wystaw, wydarzenia sezonowe – ferie, wakacje).
39.	***Muzeum Centralnego Okręgu Przemysłowego (Muzeum COP)***	Muzeum COP prowadzi szeroką działalność edukacyjną i społeczną ukierunkowaną na wspieranie rodzin z dziećmi poprzez tworzenie atrakcyjnej oferty łączącej naukę, historię i wspólne spędzanie czasu. W obszarze wspierania rodzin i dzieci muzeum realizuje przede wszystkim: edukację dzieci i młodzieży; interaktywne formy nauki; organizację wydarzeń rodzinnych; wzmacnianie więzi rodzinnych; dostępność dla rodzin. Działalność Muzeum COP pełni nie tylko funkcję ochrony dziedzictwa historycznego, ale stanowi również ważny ośrodek integracji rodzinnej. Poprzez nowoczesne metody nauczania, warsztaty i wydarzenia dla najmłodszych wspiera rozwój dzieci, pobudza ich ciekawość świata oraz zachęca rodziny do wspólnego, aktywnego uczestnictwa w kulturze i edukacji.
40.	***Sport i Rekreacja Stalowa Wola Sp. Z o.o.***	SiR Sp. z o.o. jest miejską spółką Gminy Stalowa Wola. Prowadzi działania sprzyjające aktywnemu spędzaniu czasu przez rodziny z dziećmi oraz budowaniu zdrowych nawyków poprzez sport i rekreację. W szczególności spółka: zapewnia rodzinom dostęp do nowoczesnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, umożliwiającej wspólne, aktywne spędzanie czasu; organizuje zajęcia sportowe,

		rekreacyjne i wydarzenia rodzinne; przygotowuje ofertę obejmującą zajęcia podczas ferii i wakacji oraz imprezy okolicznościowe promujące aktywność fizyczną; wspiera rozwój zainteresowań sportowych dzieci i młodzieży poprzez tworzenie warunków do systematycznego uprawiania sportu; promuje zdrowy styl życia; współpracuje z placówkami oświatowymi, klubami sportowymi.
41.	***Klub Trzeźwego Życia przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej***	Zadaniem Klubu jest motywowanie osób uzależnionych od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych do podjęcia leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii uzależnień oraz wsparcia rodzinom osób uzależnionych, konsultacji oraz wsparcia w sprawach uzależnień.
42.	***Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych***	Realizuje procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego oraz inicjuje działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki I Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
43.	***NZOZ Moczary***	Poradnia leczenia nerwic dla dorosłych zajmuje się rozpoznawaniem, leczeniem oraz profilaktyką zaburzeń nerwicowych. Poradnia leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży potrzebujących pomocy ze względu na swoje uzależnienie (od środków psychoaktywnych, jak i uzależnionych behawioralnie), ale też do młodzieży mającej bliski kontakt w swoim otoczeniu z osobami uzależnionymi. Poradnia psychologiczna dla dzieci i młodzieży zajmuje się diagnozą i wsparciem psychologicznym dla dzieci i młodzieży, które mogą mieć trudności emocjonalne, rozwojowe lub szkolne.
44.	***Grupy samopomocowe AA*** ***Grupy AL-ANON***	Dobrowolne, samopomocowe grupy osób uzależnionych od alkoholu, tworzone w celu utrzymania trzeźwości własnej i wspomagania innych alkoholików w jej osiąganiu. Wspólnota krewnych i przyjaciół alkoholików. Istnieją w celu aby rozwiązać wspólne problemy przez dzielenie się swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją.
45.	***Punkt Konsultacyjny „KOMPAS”***	Głównym celem działania punktu jest świadczenie pomocy w formie poradnictwa i konsultacji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniem dzieci i młodzieży od narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych. Poradnictwo dla rodziców dzieci sięgających po substancje psychoaktywne.

	Poradnia dla Osób z Autyzmem Dziecięcym	Poradnia jest specjalistyczną placówką działającą w ramach SPZOZ, której celem jest zapewnienie kompleksowej diagnostyki, terapii i opieki dzieciom oraz młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Do głównych zadań poradni należą: prowadzenie specjalistycznej diagnostyki zaburzeń ze spektrum autyzmu; opracowywanie indywidualnych planów terapeutycznych; prowadzenie terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej; wspieranie rozwoju komunikacji, kompetencji społecznych oraz funkcjonowania dziecka w codziennym życiu; monitorowanie postępów terapii i dostosowywanie metod pracy do potrzeb pacjenta; udzielanie wsparcia i porad rodzicom oraz opiekunom w zakresie wychowania i funkcjonowania dziecka z ASD; współpraca z przedszkolami, szkołami i innymi specjalistami zaangażowanymi w proces leczenia i edukacji dziecka.
47.	***Centrum Zdrowia Psychicznego***	Centrum Zdrowia Psychicznego działa przy Powiatowym Szpitalu Specjalistycznym w Stalowej Woli. Obejmuje swoim działaniem dorosłych mieszkańców powiatu stalowowolskiego i niżańskiego oferując kompleksową i bezpłatną pomoc w zakresie zdrowia psychicznego. W ramach Centrum funkcjonują m.in. Poradnia Zdrowia Psychicznego, Punkt Zgłoszeniowo – Koordynacyjny, oddział psychiatryczny całodobowy, oddział dzienny oraz zespół leczenia środowiskowego. CZP prowadzi działania diagnostyczne, terapeutyczne, rehabilitacyjne oraz środowiskowe, a także umożliwia uzyskanie pomocy osobom znajdującym się w kryzysie psychicznym bez konieczności posiadania skierowania.
48.	***Placówki ochrony zdrowia***	Świadczą usługi zdrowotne, rehabilitacyjne. Angażują się w działania profilaktyczne na rzecz zdrowia.

Zadania w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 realizują:

1) Żłobek Miejski w Stalowej Woli;
2) Miejski Żłobek Integracyjny w Stalowej Woli;
3) Żłobek Miejski nr 3 w Stalowej Woli;
4) Placówki niepubliczne: Wesoły Maluszek, Wesoły Maluszek II, Tęczowe Misie, Tęczowe Misie 2, Bajkowy Żłobek, Misie Tulisie, Miniakademia „Bąbelkowo" – klub dziecięcy.

Wykaz przedszkoli prowadzonych przez miasto:

1) Przedszkole nr 1,
2) Przedszkole nr 2 im. Jana Brzechwy,
3) Przedszkole nr 3,
4) Przedszkole nr 4,
5) Przedszkole nr 5 im. Juliana Tuwima,
6) Przedszkole nr 6,
7) Przedszkole nr 7 im. Marii Konopnickiej,
8) Przedszkole nr 9,
9) Przedszkole nr 10 im. Marii Kownackiej,
10) Przedszkole nr 11,
11) Przedszkole Integracyjne nr 12 im. Jana Christiana Andersena,
12) Przedszkole nr 15,
13) Przedszkole nr 18 im. Marii Montessori.

Wykaz szkół, których organem prowadzącym jest Gmina:

1) Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Wacława Górskiego,
2) Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego nr 2 im. Jana Pawła II,
3) Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Bohaterów Westerplatte,
4) Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. E. Kwiatkowskiego,
5) Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. Energetyków,
6) Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 7 im. Mikołaja Kopernika,
7) Publiczna Szkoła Podstawowa nr 9 im. Jana Kochanowskiego;
8) Publiczna Szkoła Podstawowa nr 11 im. Szarych Szeregów,

9) Publiczna Szkoła Podstawowa nr 12 im. Jana Pawła II.

Wykaz szkół i placówek wpisanych do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Gminę Stalowa Wola:

1) Społeczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Armii Krajowej,
2) Niepubliczne Przedszkole „Bąbelkowo”,
3) Niepubliczne Przedszkole „Dzieciaki.pl”,
4) Niepubliczne Przedszkole Baśniowy Świat,
5) Niepubliczne Przedszkole Baśniowy Świat II,
6) Przedszkole Niepubliczne „Chatka Misia”,
7) Przedszkole Prywatne „Ene-Due-Rabe”,
8) Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko”
9) Terapeutyczny Punkt Przedszkolny "Nasze Przedszkole" (inna forma wychowania przedszkolnego).

Wykaz szkół ponadpodstawowych:

1) Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. gen. Władysława Sikorskiego,
2) Zespół Szkół nr 2 im. Tadeusza Kościuszki,
3) I Liceum Ogólnokształcące im. Komisji Edukacji Narodowej,
4) Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego,
5) Centrum Edukacji Zawodowej,
6) Samorządowej Liceum Ogólnokształcące im. C. K. Norwida,
7) Zespół Szkół nr 6 Specjalnych.

Wykaz szkół, których organem prowadzącym jest Diecezja Sandomierska:

1) Katolicka Szkoła Podstawowa.

Zadaniem placówek jest zapewnienie wszechstronnego wsparcia, począwszy od opieki i wychowania, poprzez pomoc w nauce, wsparcie emocjonalne w sytuacjach trudnych, aż po organizację czasu wolnego, zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań wzmacniających potencjał dzieci. Placówki są istotnym elementem profilaktyki mającej na celu między innymi zapobieganie trafieniu dzieci do pieczy zastępczej oraz stanowią skuteczne narzędzie zapobiegania wykluczeniu społecznemu.

Kształtowanie pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego przez młodych odbiorców, w założeniu ma pozytywnie wpłynąć na aktywności podejmowane w przyszłości, zwiększając szansę na wybór społecznie akceptowanych i pożądanych form spędzania czasu.

Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
✚ SZEROKA OFERTA DZIAŁAŃ AKTYWIZUJĄCYCH, INTEGRACYJNYCH DEDYKOWANYCH DLA RODZIN Z DZIEĆMI; ✚ ZINTEGROWANY SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ; ✚ DOBRZE FUNKCJONUJĄCA SIEĆ PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO, ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH I OŚRODKÓW WSPARCIA FUNKCJONUJĄCYCH W ZINTEGROWANYM SYSTEMIE WSPARCIA RODZINY; ✚ WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI I ORGANIZACJI WSPIERAJĄCYCH RODZINY; ✚ PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY M.IN. RODZINA 800+, DOBRY START 300+; ✚ WYSPECJALIZOWANA KADRA PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ; ✚ DOSTĘP DO SPECJALISTYCZNEGO WSPARCIA, W TYM PORADNICTWA W ZAKRESIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO; ✚ DOSTĘPNOŚĆ DO INFRASTRUKTURY POMOCOWEJ W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY; ✚ PROWADZENIE WARSZTATÓW PROFILAKTYCZNYCH DEDYKOWANYCH DZIECIOM I MŁODZIEŻY, W TYM PROGRAMÓW REKOMENDOWANYCH; ✚ FUNKCJONOWANIE ODDZIAŁU POŁOŻNICZO – GINEKOLOGICZNEGO Z REKOMENDACJĄ FUNDACJI „RODZIĆ PO LUDZKU”;	✚ WZROST LICZBY RODZIN WIELOPROBLEMOWYCH; ✚ NIEWYSTARCZAJĄCA OFERTA W ZAKRESIE ORGANIZACJI GRUP WSPARCIA I SAMOPOMOCOWYCH; ✚ NIEWYSTARCZAJĄCA LICZBA SPECJALISTÓW W DZIEDZINIE PSYCHIATRII DZIECIĘCEJ I NEUROLOGÓW DZIECIĘCYCH.

- FUNKCJONOWANIE OD STYCZNIA 2023 ROKU ODZIAŁU NEONATOLOGICZNEGO ORAZ ODZIAŁU GINEKOLOGICZNO – POŁOŻNICZEGO Z 2 STOPNIEM REFERNCYJNOŚCI. - DZIAŁALNOŚĆ PORADNI DLA OSÓB Z AUTYZMEM DZIECIĘCYM; - ROZWÓJ I WZMACNIANIE SYSTEMU WSPARCIA DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, M.IN. SDŚ, WZT, COM, PPP, OŚRODEK REHABILITACYJNY „SZANSA” .	

SZANSE	ZAGROŻENIA
WZROST ŚWIADOMOŚCI DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ RODZICÓW W ZAKRESIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z PODEJMOWANIA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH; ZWIĘKSZONA OFERTA SPOŁECZNO – KULTURALNA SKIEROWANA DO RODZIN; STAŁE PODNOSZENIE KOPETENCJI SŁUŻB I INSTYTUCJI. PROFRSJONALIZACJA DZIAŁAŃ, UDZIAŁ W SZKOLENIACH I SUPERWIZJACH, ZACIŚNIANIE WSPOŁPRACY INTERDYSCYPLINARNEJ; WZROST LICZBY PLACÓWEK ŚWIADCZĄCYCH POMOC SPECJALISTYCZNĄ, NP. PSYCHOLOGICZNĄ; ZAKAZ NOCNEJ SPRZEDAŻY ALKOHOLU OD 22.00 DO 6.00 W SKLEPACH, MARKETACH I STACJACH PALIW.	WZMOŻONY ODPŁYW LUDZI MŁODYCH Z TERENU MIASTA; NIEKORZYSTNE PROGNOZY DEMOGRAFICZNE – NISKI POZIOM DZIETNOŚCI I URODZEŃ; WZROST PROBLEMÓW OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH W RODZINACH, W TYM WIELOPROBLEMOWOŚĆ; ROZWÓJ PROBLEMÓW BEHAWIORALNYCH; WZROST OSÓB SPOŻYWAJĄCYCH ALKOHOL W SPOSÓB DESTRUKCYJNY; ORGANIZACJA MIEJSKICH IMPREZ RODZINNYCH ZE SPRZEDAŻĄ ALKOHOLU; BRAK RODZIN WSPIERAJĄCYCH; UTRUDNIONY DOSTĘP DO PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO GŁÓWNIE: PSYCHOLOGA, PSYCHIATRY; ODCHODZENIE RODZIN Z SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ Z UWAGI NA LEPSZĄ KONDYCJĘ FINANSOWĄ, POMIMO POSIADANYCH PROBLEMÓW;; WZROST PATOLOGICZNYCH ZACHOWAŃ WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY, KONSUMPCJONIZM, PRZEMOC RÓWIEŚNICZA, CYBERPRZEMOC; NIEWYSTARCZAJĄCA OFERTA EDUKACYJNA SKIEROWANA DO RODZICÓW DOTYCZĄCA PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ CYBERPRZEMOCY.

Cele Programu

Część operacyjna *Stalowowolskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027–2029* stanowi praktyczne rozwinięcie wniosków wynikających z przeprowadzonej diagnozy sytuacji rodzin w Gminie Stalowa Wola. Określa cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań, których realizacja przyczyni się do wzmacniania potencjału rodzin, poprawy jakości ich funkcjonowania oraz zapewnienia dzieciom bezpiecznych warunków rozwoju.

Przyjęta konstrukcja Programu opiera się na założeniu, że skuteczne wspieranie rodziny wymaga działań kompleksowych, opartych na profilaktyce, wczesnym reagowaniu na pojawiające się trudności oraz współpracy wielu instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

Cele Programu odpowiadają na wyzwania zidentyfikowane w diagnozie oraz tworzą spójny system działań obejmujących wzmacnianie kompetencji rodzin, rozwój usług społecznych oraz budowanie lokalnego systemu bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Główny cel strategiczny:

Stworzenie spójnego i efektywnego systemu wspierania rodzin w Gminie Stalowa Wola poprzez wzmacnianie ich potencjału opiekuńczo-wychowawczego, rozwój usług społecznych oraz zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków wychowania i harmonijnego rozwoju w środowisku rodzinnym.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno - bytowych rodzin.
2. Wzmacnianie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych rodzin oraz rozwój działań profilaktycznych.
3. Zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków wychowania poprzez rozwój systemu wczesnej interwencji i ochrony dzieci.
4. Ograniczenie konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.
5. Zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzinom doświadczającym choroby, niepełnosprawności oraz innych sytuacji kryzysowych.
6. Rozwój usług społecznych zwiększających samodzielność i aktywność osób wymagających wsparcia.

Cel szczegółowy nr 1: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodzin.

Zadanie do realizacji	Realizatorzy	Sposób weryfikacji	Zakładany efekt	Okres wdrażania
1.Świadczenie pomocy społecznej na rzecz rodzin.	MOPS	*1.Liczba rodzin z dziećmi objętych świadczeniami w formie finansowej.* *2. Liczba dzieci i młodzieży objętych wieloletnim programem „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028.*	Poprawa warunków socjalno – bytowych.	2027-2029
2. Zapewnienie potrzeb bytowych rodziny poprzez udzielania pomocy materialnej.	UM/ Wydział Świadczeń Rodzinnych i Społecznych	*1.Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych i stypendiów szkolnych* *2. Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego.*	Poprawa warunków bytowych rodzin.	2027-2029

Cel szczegółowy nr 2: Wzmacnianie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodzin oraz rozwój działań profilaktycznych.

Zadanie do realizacji	Realizatorzy	Sposób weryfikacji	Zakładany efekt	Okres wdrażania
1.Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo - wychowawcze pomocy asystenta rodziny.	MOPS	*1.Liczba asystentów rodziny.* *2.Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.* *3.Liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny przez Sąd (postanowieniem Sądu).* *4.Liczba rodzin, z którymi asystent*	Wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.	2027-2029

		zakończył pracę, z uwagi na: *- zrealizowane cele* *-rezygnację z asysty lub brak współdziałania w realizacji planu pracy w trakcie prowadzenia działań* *- brak efektów.*		
2.Poradnictwo psychologiczne dla rodzin z dziećmi.	PWD, placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki oświatowe, PPP, SOWiIK, MOPS, NGO, Punkt konsultacyjny - KOMPAS	*1.Liczba osób/rodzin, którym udzielono wsparcia w postaci poradnictwa psychologicznego.*	Skuteczniejsze radzenie sobie z problemami.	2027-2029
3. Poradnictwo rodzinne dla rodzin z dziećmi.	PWD, placówki opiekuńczo – wychowawcze, placówki oświatowe, PPP, SOWiIK, NGO	*1.Liczba osób/rodzin, które objęte zostały poradnictwem rodzinnym.* *2.Liczba porad.*	Wzrost świadomości i wiedzy na temat identyfikacji i możliwości podejmowania działań w celu wyeliminowania problemu rodzinnego.	2027-2029
4. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem uzależnień oraz przemocy domowej dostępu do bezpłatnego poradnictwa prawnego.	UM, KTŻ	*1.Liczba porad.*	Zwiększenie wiedzy w zakresie przysługujących praw i dostępnych form pomocy.	2027-2029
5. Organizowanie dla rodziców warsztatów i działań profilaktycznych wzmacniających kompetencje wychowawcze.	UM, PWD, PPP, NGO, placówki oświatowe, SOWiIK, placówki opiekuńczo - wychowawcze	*1.Liczba zorganizowanych warsztatów i działań profilaktycznych.* *2.Liczba osób biorących udział w warsztatach wzmacniających*	Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców.	2027-2029

		kompetencje wychowawcze.		

Cel szczegółowy nr 3: Zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków wychowania poprzez rozwój systemu wczesnej interwencji i ochrony dziecka.

Zadanie do realizacji	Realizatorzy	Sposób weryfikacji	Zakładany efekt	Okres wdrażania
1. Działalność placówek wsparcia dziennego.	MOPS, PWD, NGO	*1.Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do Placówki Wsparcia Dziennego, Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego.*	Poprawa funkcjonowania w obszarze społecznym dzieci i młodzieży. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży jako alternatywa do podejmowania zachowań ryzykowanych	2027-2029
2.Prowadzenie pracy środowiskowej z wykorzystaniem zasobów rodziny i środowiska lokalnego.	MOPS	*1.Liczba rodzin, objętych pracą socjalną.* *2.Liczba dzieci w rodzinach, w których realizowana jest praca socjalna.* *3.Liczba podpisanych kontraktów socjalnych.*	Pozytywna zmiana funkcjonowania rodzin.	2027-2029
3. Realizacja programów i działań profilaktycznych.	PWD, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo – wychowawcze, NGO, SOWiIK, KPP, UM, PPP	*1.Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych.* *2. Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w działaniach profilaktycznych.*	Wzrost kompetencji, umiejętności społecznych i wiedzy w obszarze prowadzonych działań.	2027-2029

		3.Liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych. *4. Liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych.*		
4. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych*.	PWD, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo – wychowawcze, NGO, SOWiIK, KPP, UM, PPP	*1.Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w rekomendowanych programach profilaktycznych.* *2.Liczba przeprowadzonych rekomendowanych programów profilaktycznych.*	Wzrost kompetencji, umiejętności społecznych i wiedzy w obszarze prowadzonych działań.	2027-2029
5.Poradnicto psychologiczne świadczone na rzecz dzieci i młodzieży.	MOPS, NGO, PPP, PWD, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, punkt konsultacyjny - KOMPAS	*1.Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem psychologicznym.*	Skuteczniejsze radzenie sobie z problemami.	2027-2029
6.Poradnictwo pedagogiczne świadczone na rzecz dzieci i młodzieży.	PPP, NGO, UM, PWD, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze	*1.Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem pedagogicznym.*	Zwiększenie efektów wychowawczych.	2027-2029

*Przebadane pod kątem skuteczności działania psychoedukacyjne, których celem jest zapobieganie zachowaniom ryzykownym, uzależnieniom oraz promowanie zdrowia psychicznego. Link do strony z listą programów rekomendowanych: https://programyrekomendowane.pl/programy/lista-programow-rekomendowanych/

Cel szczegółowy nr 4: Ograniczanie konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej poprzez skuteczną pracę z rodziną.

Zadanie do realizacji	Realizatorzy	Sposób weryfikacji	Zakładany efekt	Okres wdrażania
1. Rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej na rzecz dzieci i młodzieży.	PCPR	*1.Liczba dzieci i młodzieży umieszczonych w placówkach opiekuńczo –wychowawczych.* *2. Liczba dzieci i młodzieży umieszczonych w rodzinach zastępczych.* *3. Liczba dzieci i młodzieży, które opuściły pieczę zastępczą.*	Wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców oraz poprawa funkcjonowania rodzin, skutkująca ograniczeniem liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.	2027-2029
2.Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.	MOPS	*1. Kwota wydatków na pieczę zastępczą.*	Zapewnienie ciągłości finansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej.	2027-2029
3. Praca na rzecz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze celem uniknięcia ingerencji sądu rodzinnego we władzę rodzicielską rodziców biologicznych.	MOPS	*1. Liczba rodzin objętych intensywną pracą z rodziną zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.*	Wzmocnienie funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.	2027-2029

Cel szczegółowy nr 5: Wzmacnianie rodzin w radzeniu sobie z trudnościami i kryzysami wynikającymi m.in. z choroby, niepełnosprawności oraz innych zdarzeń życiowych.

Zadanie do realizacji	Realizatorzy	Sposób weryfikacji	Zakładany efekt	Okres wdrażania
1.Rozwój usług opiekuńczych, specjalistycznych usług wspierających rodziny i specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	MOPS, ŚDS, COM	*1.Liczba rodzin objętych usługami opiekuńczymi.* *2.Liczba godzin zrealizowanych usług.* *3. Liczba rodzin objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi.* *4. Liczba godzin zrealizowanych specjalistycznych usług opiekuńczych.* *5. Liczba rodzin objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi.* *6.Liczba godzin zrealizowanych specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.* *7.Liczba osób skierowanych do ośrodka wsparcia w ramach pobytu dziennego.* *8. Liczba osób skierowanych do ośrodka wsparcia w ramach pobytu całodobowego.*	Zapewnienie usług osobom wymagającym pomocy w codziennym funkcjonowaniu.	2027-2029
2. Wzmacnianie rodzin	MOPS, COM, WTZ, ZPO,	*1.Liczba opiekunów objętych*	Wzmacnianie	2027-2029

sprawujących opiekę nad osobami chorymi, starszymi i z niepełnosprawnościami.	ŚDS	*wsparciem.* *2.Liczba udzielonych konsultacji i porad psychologicznych.* *3.Liczba działań edukacyjnych skierowanych do opiekunów.* *4. Liczba osób przebywających w ośrodku wsparcia w ramach pobytu dziennego.* *5. Liczba osób przebywających w ośrodku wsparcia w ramach pobytu całodobowego.*	kompetencji edukacyjnych rodzin.	
3. Rozwój form wsparcia odciążających rodziny.	MOPS	*1.Liczba osób korzystających z usługi wytchnieniowej w formie dziennej.* *2. Liczba godzin udzielonego wsparcia.* 3. *Liczba osób korzystających z usługi wytchnieniowej w formie całodobowej.* *4. Liczba godzin udzielonego wsparcia.*	Umożliwienie rodzinom czasowego odciążenia w sprawowaniu opieki.	2027-2029

Cel szczegółowy nr 6: Rozwój usług społecznych zwiększających samodzielność i aktywność osób wymagających wsparcia.

Zadanie do realizacji	Realizatorzy	Sposób weryfikacji	Zakładany efekt	Okres wdrażania
1.Rozwijanie dziennych i całodobowych form wsparcia dla osób wymagających pomocy.	WTZ, ŚDS, NGO/COM, DPS, ZPO, MOPS/RKS, DDS+	*1.Liczba osób korzystających z placówek wsparcia.* *2.Liczba miejsc dostępnych w systemie wsparcia.* *3. Liczba godzin zajęć terapeutycznych.* *4. Liczba godzin zajęć rehabilitacyjnych.* *5. Liczba godzin zajęć aktywizacyjnych.*	Zwiększenie dostępu do usług zwiększających samodzielność i aktywność osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	2027-2029
2.Wspieranie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnościami i osób zależnych.	WTZ, ŚDS, NGO/COM, DPS, ZPO	*1.Liczba działań integracyjnych.* *2.Liczba uczestników działań.* *3.Liczba organizacji i instytucji współpracujących.*	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami i osób zależnych.	2027-2029

Monitorowanie i ewaluacja Programu

Monitoring realizacji *Stalowowolskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027-2029* będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych, będących w posiadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stalowej Woli, jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Monitoring prowadzony będzie w oparciu o wyznaczone wskaźniki realizacji kierunków działań w cyklu rocznym. Wyniki monitoringu przyjmą postać sprawozdania przedstawionego Radzie Miejskiej Stalowej Woli do dnia 31 marca każdego roku. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Sprawozdanie z realizacji Programu stanowić będzie odrębny dokument sprawozdawczy.

Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach Programu. Pozwoli również na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych i planowanych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Wynikiem przeprowadzonej ewaluacji będzie sprawozdanie w postaci Raportu Ewaluacyjnego na koniec realizacji *Stalowowolskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027-2029* w terminie do 31 marca roku następnego i przekazana Radzie Miejskiej w Stalowej Woli przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Finansowanie Programu

Źródłem finansowania zadań zawartych w *Stalowowolskim Programie Wspierania Rodziny na lata 2027-2029* jest przede wszystkim budżet Gminy – środki własne. Dodatkowo, środki na realizację Programu pochodzić będą z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych w ramach finansowań zewnętrznych, m.in. z budżetu państwa, programów rządowych lub unijnych.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 187 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych ministra właściwego do spraw rodziny należy między innymi finansowe wsparcie gminnych programów wspierania rodziny.

Zakończenie

Głównym celem, a zarazem założeniem Programu jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w procesie przywracania zdolności do prawidłowego funkcjonowania, poprzez wzmacnianie roli i funkcji członków rodziny. Szczególną rolę upatrywać należy przede wszystkim w działalności profilaktycznej, której celem jest zapobieganie negatywnym zjawiskom.

Osiągnięcie wyznaczonych celów uzależnione jest od ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami oraz od wypracowania sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji rodziny. Jednocześnie, należy pamiętać, że Program ma charakter dokumentu otwartego tzn. dopuszczającego ewentualne zmiany i modyfikacje.